

PM 2009: RI (Dnr 001-1057/2009)

Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12

Remiss från Justitiedepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12” hänvisas till promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har beretts tillfälle att yttra sig över remissen av promemorian ”Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12”. Promemorian innehåller förslag till en ny lag som ska reglera under vilka förutsättningar Rikspolisstyrelsen ska registrera uppgifter om personer som har drabbats av, eller kan ha befarats ha drabbats av, allvarliga katastrofer utomlands. Förslaget ska ses mot bakgrund av de slutsatser som 2005-års katastrofkommission drog efter att ha analyserat förhållandena i samband med flodvågskatastrofen i Sydostasien julen 2004. Slutsatserna har redovisats i kommitténs betänkanden ”Sverige och tsunamin – granskning och förslag” (SOU 2005:104) samt ”Tsunamibandet” (SOU 2007:44).

Promemorian innehåller förslag till en ny lag som ska reglera under vilka förutsättningar Rikspolisstyrelsen ska registrera uppgifter om personer som har drabbats av, eller kan befaras ha drabbats av, allvarliga katastrofer utomlands. Den nya lagen har tagits fram bland annat för att komma till rätta med de brister som framkommit när det gäller informationshanteringen vid sådana händelser och för att klargöra ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter. Förslaget innebär att Regeringskansliet kan fatta beslut om att Rikspolisstyrelsen ska inleda en registrering av personuppgifter i samband med att en sådan händelse har inträffat och som har drabbat eller kan befaras ha drabbat ett stort antal personer med anknytning till Sverige.

Syftet med förslaget är i första hand att underlätta berörda myndigheters arbete med att söka efter och identifiera de som är drabbade samt att underlätta arbetet med att på olika sätt hjälpa och bistå dessa personer. Ett annat syfte är att förbättra möjligheten att förse anhöriga och andra med relevanta uppgifter.

Den föreslagna regleringen innebär en avvägning mellan å ena sidan intresset av att ett effektivt hjälparbete kan utföras och det därmed sammanhängande behovet av informationsutbyte, och å andra sidan intresset av att den enskilde skyddas från intrång i den personliga integriteten. Lagen tillåter, utan hänsyn till den registrerades inställning, en behandling av de personuppgifter som behövs för att uppfylla registrets ändamål.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Den svenska staten har precis som Stockholms stad ett stort ansvar för medborgarnas trygghet och säkerhet. Staten har inte bara ansvar för att de sociala skyddsneten fungerar som de ska, att svenskar kan röra sig trygga och säkra i rikets alla delar oberoende av tid på dygnet och att det finns pension att hämta ut på äldre dagar efter ett mer eller mindre långt arbetsliv. Statens ansvar sträcker sig dock också långt utanför Sveriges gränser.

När katastrofer inträffar i en annan del av världen är det statens ansvar att den samlade krishanteringen fungerar. Inom ramen för det ansvaret finns det skäl att löpande se över hur samordningen mellan olika myndigheter och offentliga instanser kan förbättras.

Det är därför angeläget att staten på ett samlat och strukturerat sätt har förmågan att bistå med skydd, vård, evakuering och andra åtgärder för personer med svensk anknytning vid en allvarlig händelse i utlandet. Med katastrofen i Sydostasien 2004 som exempel visade staten otillräcklig beredskap och organisation för att hantera konsekvenserna av en stor katastrof utomlands.

En kommun med en storlek som Stockholms stad, har i ett tidigt skede behov av att få en samlad bild av hur många drabbade, skadade eller avlidna det finns vid en katastrof. Detta för att kunna samordna arbetet inom staden, för att kunna planera och göra erforderliga förberedelser samt för att på bästa sätt ge rätt behov av stöd till medborgarna. Som ett led för att skapa bättre förutsättningar att kunna hantera en krisorienterad situation utomlands som drabbar stockholmare är vi positiva till att man långsiktigt förbättrar och ser över möjligheterna till effektiv samordning.

En katastrof som drabbar stadens medborgare får, som stadsledningskontorets tjänsteutlåtande lyfter fram, efterverkan under en lång tid. Staden har i dag en väl utarbetad krisorganisation som vid en katastrof samordnas från stadsledningskontoret. För stadens del betyder det att det är stadsledningskontoret som har ansvar för samordningen både vad gäller krisarbetet och kriskommunikationen. Förändringar som möjliggör kortare ledtider och bättre förutsättningar att staden får tillgång till rätt och riktig personinformation om medborgare som drabbats av en krissituation utomlands är i det sammanhanget önskvärt. Det är dock viktigt att såväl stat som kommun och andra berörda offentliga myndigheter och instanser bär med sig integritetsperspektivet vid hanteringen av personuppgifter, oberoende av om situationen är krisorienterad eller ej. Min uppfattning är att den avvägning som förslaget gör i huvudsak uppfyller detta.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12” hänvisas till promemorian.

Stockholm den 13 augusti 2009

STEN NORDIN

Bilaga

Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12 - promemorian's huvudsakliga innehåll samt författningsförslag

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Stockholms stad har beretts tillfälle att yttra sig över remissen av promemorian ”Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands, Ds 2009:12”. Promemorian innehåller förslag till en ny lag som ska reglera under vilka förutsättningar Rikspolisstyrelsen ska registrera uppgifter om personer som har drabbats av, eller kan ha befarats ha drabbats av, allvarliga katastrofer utomlands. Förslaget ska ses mot bakgrund av de slutsatser som 2005-års katastrofkommission drog efter att ha analyserat förhållandena i samband med flodvågskatastrofen i Sydostasien julen 2004. Slutsatserna har redovisats i kommitténs betänkanden ”Sverige och tsunamin – granskning och förslag” (SOU 2005:104) samt ”Tsunamibandet” (SOU 2007:44).

En av slutsatserna som katastrofkommissionen drog i det förstnämnda betänkandet var att oklarheter råder beträffande ansvarsfördelningen mellan utrikesförvaltningen och polisen i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas av en allvarlig olycka.

I december 2007 fick enheten för polisfrågor samt allmän ordning och säkerhet vid Justitiedepartementet i uppdrag att kartlägga vilka myndigheter som har behov av information om drabbade personer vid en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet där svenskar berörs.

Utifrån kartläggningen lämnades förslag till åtgärder som syftar till att ansvaret för en sådan registrering klaras ut på ett sätt som säkerställer god tillgång till information för dessa myndigheter och till anhöriga vid en sådan händelse. Uppdraget redovisades till Justitiedepartementet i mars 2008.

En ny utredning startade i oktober 2008 för att närmare analysera de rättsliga och författningstekniska frågor som aktualiserats samt för att lämna förslag till de författningsändringar som bedöms vara nödvändiga och lämpliga. Denna utredning utgick från den kartläggning och det behov av en reform som den tidigare utredningen redovisat. Detta uppdrag avgränsades till informationshantering i samband med en allvarlig olycka eller katastrof i *utlandet* som berör Sverige.

Promemorian innehåller förslag till en ny lag som ska reglera under vilka förutsättningar Rikspolisstyrelsen ska registrera uppgifter om personer som har drabbats av, eller kan befaras ha drabbats av, allvarliga katastrofer utomlands. Den nya lagen har tagits fram bland annat för att komma till rätta med de brister som framkommit när det gäller informationshanteringen vid sådana händelser och för att klargöra ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter. Förslaget innebär att Regeringskansliet kan fatta beslut om att Rikspolisstyrelsen ska inleda en registrering av personuppgifter i samband med att en sådan händelse har inträffat och som har drabbat eller kan befaras ha drabbat ett stort antal personer med anknytning till Sverige. Syftet med förslaget är i första hand att underlätta berörda myndigheters arbete med att söka efter och identifiera de som är drabbade samt att underlätta arbetet med att på olika sätt hjälpa och bistå dessa personer. Ett annat syfte är att förbättra möjligheten att förse anhöriga och andra med relevanta uppgifter.

Den föreslagna regleringen innebär en avvägning mellan å ena sidan intresset av att ett effektivt hjälparbete kan utföras och det därmed sammanhängande behovet av informationsutbyte, och å andra sidan intresset av att den enskilde skyddas från intrång i den personliga integriteten. Lagen tillåter, utan hänsyn till den registrerades inställning, en behandling av de personuppgifter som behövs för att uppfylla registrets ändamål.

Lagen innebär att vissa myndigheter och andra, närmare bestämt Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna, polismyndigheterna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Socialstyrelsen samt landstingen, åläggs en skyldighet att till Rikspolisstyrelsen *rapportera uppgifter* som de innehar och som kan vara av betydelse för registrets ändamål. Samma skyldighet föreslås gälla för den som yrkesmässigt säljer resor eller transporterar passagerare.

Rikspolisstyrelsen ska enligt lagen vara skyldig att *lämna ut uppgifter* ur registret till Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna, polismyndigheterna, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen, kommunerna och landstingen. Betecknande för dessa aktörer är att de har ett behov av aktuella personuppgifter för att kunna utföra sina verksamhetsuppgifter i de situationer som nu är aktuella.

Det föreslås att det införs en särskild bestämmelse i sekretesslagen (1980:100) som tar sikte på uppgifterna i registret. Enligt bestämmelsen ska det råda en presumtion för sekretess när det gäller uppgifter om enskilda personliga förhållanden som behandlas i registret. Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 maj 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Det är angeläget att staten på ett samlat och strukturerat sätt har förmågan att bistå med skydd, vård, evakuering och andra åtgärder för personer med svensk anknytning vid en allvarlig händelse i utlandet. Med katastrofen i Sydostasien 2004 som exempel visade staten otillräcklig beredskap och en adekvat organisation för att hantera konsekvenserna av en stor katastrof utomlands.

Stadsledningskontoret anser att utredningens förslag i huvudsak bidrar till att komma tillrätta med brister i informationshantering vid katastrofer och för att klargöra ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter.

Nedan kommenteras de olika myndigheternas ansvar och roll, in- och utlämnande av uppgifter, sekretess samt som avslutande del, generella synpunkter.

Rikspolisstyrelsen

Det är viktigt att kunna registrera och i övrigt behandla uppgifter snabbt, korrekt och samlat hos en ansvarig aktör genom ett centralt register. Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning om att Rikspolisstyrelsen ska vara ansvarig myndighet för det centrala registret.

Utlandsmyndigheter

Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheter, såsom konsulat och beskickningar, har för sina verksamhetsuppgifter behov av tillgång till uppgifter om drabbade personer vilket medför att myndigheterna har behov av uppgifter om drabbade personer.

I händelse av en kris har Utrikesdepartementet en skyldighet att informera sig om situationen och att säkerställa att nödvändiga insatser som inte kan anstå vidtas. Initialt ska jourhavande tjänsteman sammanställa en lägesbild samt upprätthålla kontakten med inblandade parter. Enligt utredningen innebär det i praktiken att det behövs information om vilka svenskar som är drabbade eller saknade och hur de tagits om hand. Även för det fortsatta arbetet behövs tillgång till personuppgifter.

Stadsledningskontoret instämmer i utredningens förslag då erfarenheter visar att anhöriga i Sverige eller utomlands kontaktar utrikesdepartementet då en kris eller katastrof inträffar. Utrikesdepartementet behöver ha en beredskap för att kunna lämna adekvat information och lotsa vidare till den myndighet som ansvarar för aktuell fråga annars tenderar motsvarande situation att uppstå som den som uppstod vid katastrofen i Sydostasien.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har själva angivit att de inte har något behov av tillgång till uppgifter om enskilda. Däremot menar myndigheten att den har behov av aggregerade och bekräftade uppgifter samt statistik som kan användas när lägesbilder ska tas fram och när information ska sammanställas och uppdateras på den myndighetsgemensamma nationella krisportalen, www.krisinformation.se.

Stadsledningskontoret menar att MSB har en den rollen att spela när en händelse inträffar utomlands eftersom kommuner och sektorsmyndigheter snabbt måste få bekräftad och relevant information att tillgå samt att MSB tar ansvar för att lotsa vidare till ansvariga aktörer.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har vid olyckor och katastrofer utomlands en skyldighet att hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen inom sitt ansvarsområde.

Socialstyrelsen ska även leda och samordna katastrofmedicinska insatser vilket kräver att myndigheten tidigt får tillgång till uppgifter om hur många, och senare även vilka, personer som har skadats och vilka insatser som kan komma att krävas från svensk vårdpersonals sida.

Socialstyrelsen ingår i den myndighetsgemensamma stödstyrkan och har av den anledningen ett behov av att få tillgång till personuppgifter. Inför omhändertagande av personer som ska återvända till Sverige krävs en förteckning över behövande som väntas hem. Enligt utredningen ska informationen tjäna som underlag för beslut om fortsatta transporter och för information till berörda landsting och sjukvårdsenheter.

Stadsledningskontoret menar att Socialstyrelsens olika roller i händelse av en kris utomlands kräver att dessa delar måste fungera parallellt och i samspel med de andra aktörerna.

Rättsmedicinalverket

Rättsmedicinalverket har för sin egen verksamhet inte något behov av individrelaterade uppgifter annat än när det gäller avlidna personer. Men i ett operativt läge har rättsläkare som tjänstgör för ID-kommissionen för sina arbetsuppgifter ett betydande behov av att få del av ante-mortem uppgifter (vilka kan bestå av DNA-uppgifter, signalement som hårfärg, längd, födelsemärken, operationsärr, tatueringar och andra kännemärken, samt av journaler och röntgenbilder från läkare och tandläkare). Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning och menar att Rättsmedicinalverkets ansvar är tydligt och avgränsat.

Kommunernas och landstingens behov av uppgifter om enskilda

Landsting och kommuner har ett behov av att få del av individrelaterade uppgifter. Landstingens personal ingår i den myndighetsgemensamma stödstyrkan och bidrar enligt lagen om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands med vårdinsatser på platsen för händelsen. I det fallet finns enligt utredningen behov att ta del av i vart fall vissa personrelaterade uppgifter.

För att landsting och kommuner på ett korrekt, effektivt och bra sätt ska kunna ta hand om de invånare som återvänder till Sverige efter en katastrof behöver de ha tillgång till uppgifter såsom vilka personerna är, var de bor, när de anländer och vilket behov av vård, hjälp och stöd som föreligger.

Stadsledningskontoret menar att landsting och kommuner är viktiga aktörer i händelse av en katastrof. Berörda kommuner och landsting behöver snabbt få del av den information som krävs för att göra erforderliga förberedelser när en drabbad person står inför hemtransport till Sverige. Landstingen är med i stödstyrkan vilket medför att de med automatik får del av vissa personalrelaterade uppgifter. Om dessa är tillräckliga för att täcka landstingens samlade behov får landstingets vidare utredningsarbete visa.

En kommun med en storlek som Stockholms stad, har i ett tidigt skede behov av att få en samlad bild av hur många drabbade, skadade eller avlidna det finns vid en katastrof. Detta för att kunna samordna arbetet inom staden, för att kunna planera och göra erforderliga förberedelser samt för att på bästa sätt ge rätt behov av stöd till medborgarna.

En katastrof som drabbar stadens medborgare får efterverkan under en lång tid. Staden har en krisorganisation och vid en katastrof samordnas arbetet från stadsledningskontoret. För stadens del betyder det att det är stadsledningskontoret som har ansvar för samordningen både vad gäller krisarbetet och kriskommunikationen. Detta oavsett om händelsen sker inom staden, i Sverige eller utomlands. Därför är det viktigt att staden får del av befintlig information som rör stadens medborgare, snabbt i tid. Stadsdelsnämnderna har en långtgående delegation och är i sin tur i behov av att få samlad informationen från stadsledningskontoret för att kunna planera och sätta in insatser för stadsdelens medborgare.

Skyldighet att lämna uppgifter till registret

De myndigheter som anges i lagförslagets 10 §, samt den som yrkesmässigt säljer resor eller transporterar passagerare är skyldiga att lämna uppgifter till Rikspolisstyrelsens register. Skyldigheten inträder så snart Regeringskansliet beslutat att ett register ska upprättas.

Utlämnande av uppgifter från registret

Av 11 § framgår att de i paragrafen uppräknade myndigheterna ska få uppgifter ur registret om det begärs av dem. Uppräkningen av myndigheter i 11 § stämmer inte helt överens med uppräkningen i 10 §. Dessutom nämns de som yrkesmässigt säljer resor eller transporterar passagerare i 10 § men inte i 11 §. Regeringen kan visserligen enligt 11 § 2 st. meddela ytterligare föreskrifter om vilka andra *myndigheter* som ska kunna få ut uppgifter ur registret. De som yrkesmässigt säljer resor eller transporterar passagerare är emellertid inga myndigheter och ges således inte möjlighet att kunna ta del av uppgifter ur registret. Det kan inte utslutas att även dessa verksamheter kan behöva uppgifter ur registret t.ex. för hemtransporter av drabbade personer.

De som är skyldiga att *till* registret lämna uppgifter bör även ha möjlighet att ta del av uppgifter *från* registret. Regeringen bör därför kunna meddela föreskrifter om vilka andra – inte bara myndigheter - som ska kunna få ut uppgifter ur registret. En sådan ändring av 11 § bör medföra ändring även av 13 § om direktåtkomst.

Vidare framgår av 11 § 3 st. att det föreligger en uppgiftsskyldighet om någon av de behöriga myndigheterna begär ut uppgifter ur registret. Uppgiftsskyldigheten ska emellertid endast omfatta sådana uppgifter som den berörda myndigheten är i behov av enligt lagens 4 §, som beskriver ändamålen med registret. Av utredningen framgår att Rikspolisstyrelsen ska göra en individuell skadebedömning varje gång ett utlämnande av uppgifterna aktualiseras (s. 147).

Sekretess

En ny sekretessbestämmelse föreslås enligt följande:

”Sekretess gäller i den verksamhet som avser förande av eller uttag ur Rikspolisstyrelsens register för personuppgifter vid vissa händelser i utlandet för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denna lider skada eller men. I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.”

En motsvarighet till bestämmelsen finns i sekretesslagen 7 kap 17 § när det gäller verksamhet som för belastningsregister. I utredningen hänvisas även till prop. 2007/08:38 s. 26.

Enligt förslaget gäller stark sekretess i den verksamhet som avser *förande av eller uttag ur* Rikspolisstyrelsens register. Av utredningen (s. 181) framgår följande:

”Genom att sekretessen avser förande av eller uttag ur registret är bestämmelsen tillämplig hos alla de myndigheter som är direktanslutna till registret. Bestämmelsen är emellertid inte tillämplig när en myndighet med direktåtkomst tar ut en uppgift från registret för att använda den i sin egen verksamhet. Uppgifterna omfattas under sådana förhållanden av den eventuella sekretess som gäller för andra motsvarande uppgifter hos den mottagande myndigheten.”

Stark sekretess gäller således för uppgifter i registret så länge uppgifterna endast finns tillgängliga i registret. Om en myndighet som har direktåtkomst nöjer sig med att ta del av uppgifterna på datorskärmen gäller den starka sekretessen, men om myndigheten tar ut uppgifterna ur registret på papper blir den myndighetens sekretessbestämmelser tillämpliga, varvid en svagare sekretess kan komma att gälla. Detta framgår av prop. 2007/08 s. 26.

Som sekretessbestämmelsen är utformad ”förande av eller uttag ur” kan skiljaktigheter i tolkning uppkomma vad gäller uttag hos den myndighet som har direktåtkomst om den myndigheten inte har för avsikt att *använda* den i sin egen verksamhet utan endast avser att ha uppgifterna *tillgängliga* i verksamheten.

Direktåtkomst

13 § innehåller regler om direktåtkomst. Hanteringen av direktåtkomst bör vara tydligt reglerad i de föreskrifter som ska utarbetas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det bör t.ex. framgå att när en myndighet eller annan begär ut uppgifter ur registret så ska Rikspolisstyrelsen göra en bedömning av vilket behov av information som denne kan ha. Det bör även framgå vad som gäller beträffande sekretess.

Många olika parter ska få arbetet att fungera samlat och effektivt

Rikspolisstyrelsen får efter beslut av regeringskansliet huvudansvaret för att upprätta ett register vid en katastrof utomlands. Rikspolisstyrelsens ansvar utgör navet i arbetet som kräver alla aktörers fulla medverkan.

Stadsledningskontoret menar att det mest centrala för att lyckas i utvecklingsarbetet mot en strukturerad samverkan mellan myndigheterna är att det finns en utvecklad organisation för arbetet, att rollerna, ansvaret, samordningen och avgränsningarna tydliggörs mellan de olika aktörerna.

Det krävs en förberedd organisation i varje enskild myndighet och särskilt inom Rikspolisstyrelsen. Om något inträffar så måste Rikspolisstyrelsen ha ett inarbetat och säkrat sätt att gå tillväga för att ta emot och lämna ut information, veta i vad mån den begärande myndigheten har rätt att få del av information samt omfattning. Härtill kommer att detta måste prövas kontinuerligt så att det fungerar om något inträffar.

Det krävs att varje ansvarig myndighet överlämnar information till Rikspolisstyrelsen om vilka funktioner i den egna organisationen som har rättighet att lämna respektive hämta information. Det bör vara Rikspolisstyrelsens ansvar att ha den samlade bilden över de olika myndigheternas funktioner och att Rikspolisstyrelsen förmedlar den informationen till de berörda myndigheterna samt att Rikspolisstyrelsen tillser att den informationen uppdateras kontinuerligt. Vid en katastrof uppstår stora kommunikationsbehov mellan myndigheter och då ska det stå klart vilka funktioner i respektive myndighet som man ska tala med.

Det måste även finnas en tydlighet för hur kommunikationsvägarna utformas samt hur respektive myndighet informeras och från vilken myndighet informationen delges för snabb lägesinformation. Det måste åligga varje enskild myndighet att för egen del tillse att den egna organisationen är på det klara över sin roll, ansvar och hur medverkan i kommunikationsarbetet ska utformas.

Stadsledningskontoret menar att ledning, roller, ansvar, samordning, samverkan, avgränsningar och kommunikation måste prövas kontinuerligt. Detta särskilt med tanke på att katastrofer inte inträffar med någon periodicitet som medför att myndigheter var och en för sig eller samlat prövas. Alla myndigheter och övriga aktörer sammantaget utgör en komplex organisation där alla ska hitta rätt roll, ansvar och delaktighet.

En komplex organisation av detta slag kräver att den prövas kontinuerligt med alla inblandade aktörer. Regeringskansliet bör vara den som tillser att detta sker och att Regeringskansliet avsätter ekonomiska resurser för kontinuerlig övning.